

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Łi ar de czempions!

OJ CZYSTY – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Tę przerażającą dla oka pisownię wybraliśmy specjalnie ze względu na tych, którzy krzywią się z niesmakiem na angielszczyznę w naszych tekstach. Może w tej postaci będzie łatwiejsza do przyjęcia...

A teraz na poważnie: słowo CHAMPION jakieś sto lat temu wzbudzało mniej więcej tyle kontrowersji pisowniowych co słowo MANAGER na początku obecnego wieku. I po wielu burzach ortograficznych – podobnie jak MANAGER – powróciło do pierwotnej wersji zgodnej z postacią oryginalną, co nie znaczy, że liczne wersje spolszczone zostały zakazane. Pozostały w słownikach i – nieco przykurzone – czekają na zainteresowanie użytkowników języka, choć w uzusie obecnie niepodzielnie królują ich najchętniej stosowane postacie: te niezmienione, zachowujące oryginalną postać graficzną i przyjmujące rozmaite postacie foniczne, dostosowane do naszych zwyczajów artykulacyjnych.

MANAGER ma obecnie cztery poprawne postaci graficzne: [MANAGER](#), [MENEDŻER](#), [MENADŻER](#) i najstarszą, w zasadzie już tylko słownikową: MENAŻER. Ta najstarsza pochodzi od francuskiego menageur, nowsze są angielskiej proveniencji (ang. manager).

CHAMPION ma bardzo podobną historię językową. Choć we współczesnych tekstach spotkamy go niemal wyłącznie w postaci oryginalnej: CHAMPION, słowniki notują dwie inne poprawne postaci graficzne tego słowa, spolszczone i mniej lub bardziej popularne w różnych okresach: CZEMPION i SZAMPION. Forma CZEMPION, pochodząca od ang. champion, jest obecnie rzadko spotykana, ale raczej nie budzi wątpliwości. Postać SZAMPION już niemal całkowicie, a być może i bezpowrotnie, odeszła do lamusa, ale wciąż jest poprawna, choć już mocno przestarzała. Jest to najstarsza z wersji słowa CHAMPION i pochodzi nie z angielszczyzny, tylko z francuskiego (taka sama postać graficzna, ale inna fonetyczna – różnicę wymawianiową pomiędzy obydwiema wersjami oddają właśnie spolszczone wersje graficzne). Znaczenie słowa nie zmieniło się na przestrzeni lat. CHAMPION, CZEMPION i SZAMPION oznaczają to samo: 'mistrz w jakiejś dyscyplinie sportu', 'tytuł zwycięzcy zawodów lub konkursu' oraz 'zwierzęcy zwycięzca takich zawodów lub konkursu'.